

РЕШЕНИЕ

№ 862

гр. Варна, 15.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 50 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Таня Кунева

при участието на секретаря Мариана Ив. Маркова
като разгледа докладваното от Таня Кунева Гражданско дело №
20233110107448 по описа за 2023 година

Производството е образувано по предявен от С. Г. С. срещу "*" АД установителен иск за ПРОГЛАСЯВАНЕ нищожността на клаузите на точка 1.9 от раздел IV, точка 1.2.6 от раздел V, точка 1 от раздел VIII и точка 2 от раздел VIII от „Общи условия за банкови карти за физически лица и за предоставяне на платежни услуги чрез използване на банкови карти като електронни платежни инструменти" на „*" АД, на основание чл. 124, ал. 1, предл. II ГПК, вр. чл. 26, ал. 1 ЗЗД.

Твърди се в исковата молба, че общите условия на банката са част от договорни правоотношения между страните, за които узнал във връзка с водено срещу него гражданско дело. Излага се, че съобразно точка 1.9 от раздел IV на страница 6 от документа: „банката едностранно и автоматично по нейна преценка преиздава Картата със същият номер, нов срок на валидност и нов ПИН при изтичане на валидността ѝ, като същата може да се получи от Оправомощения държател след 10-то число на месеца, в който изтича валидността на старата карта. В случай отказ от преиздаване, оправомощения държател следва да уведоми Банката писмено, в свободен текст, минимум два месеца преди изтичането на валидността на Картата.“ Намира, че така посочената клауза не предвижда уведомяване на ищеца за промяна на срока на договора, както и пораждаване на задължение за него с нов

срок, ако не уведоми ответника, че не желае да продължи договора, а едновременно с това е предвиден краен срок на договора. Оспорва действителността на клаузата на точка 1.2.6 от раздел V, изречение второ за думите „... дължимите такси, комисионни и лихви." И изречение трето относно думите „... всичките си задълженията към Банката...". Твърди се, че текстовете определят условия за упражняване право на ищеца да прекрати договора, които били неясни и тяхното осъществяване е предоставено изцяло на банката-ответник. Сочи, че не е ясно въз основа на кой източник са дължими сумите към банката: на писмен договор, на общи условия на банката, на приета от банката тарифа за тези вземания, за която не бил уведомен и не е подписал или от друг документ или изявление. Сочи се, че вторият текст въвежда като допълнително условие за прекратяване на договорите за кредитна карта и за ползване на платежни услуги по нея, само ако ищецът е заплатил на банката всички нейни вземания към нея. Оспорва се и клаузата на точка 1 от раздел VIII на страница 19 от документа със следното съдържание: „За промени в настоящите Общи условия Банката следва да уведоми оправомощения държател в срок не по-малко от два месеца преди датата, на която промените влизат в сила, чрез съобщения във филиалите на * АД, както и чрез публикуването им на интернет страницата на Банката. Предвижданите промени Оправомощеният държател може да получи при поискване на хартиен носител на гишетата на Банката“. Намира, че текстът предвижда ответника да го обвърже със свои нови общи условия, без да ги предостави и без съгласие на ищеца. Оспорва се и действителността на точка 2 от раздел VIII на страница 19 от документа със следното съдържание: „Банката уведомява Оправомощения държател за всяко изменение в Общите условия по сключения договор на сайта на Банката. Когато не е съгласен с измененията в Общите условия, Оправомощеният държател може да откаже от договора, без да посочва причина и без да дължи обезщетение или неустойка, или да продължи да го изпълнява при действащите преди изменението Общи условия. Оправомощеният държател упражнява правото си по предходното изречение, като изпраща до Банката писмено уведомление в едномесечен срок от публикуването на сайта на Банката. Измененията в Общите условия обвързват Оправомощеният държател по договора, когато Оправомощеният държател е уведомен за тях при условията на изречение 2 и не е упражнил

правото си по изречения 3 и 4 от тази точка. Оспорва се текста само относно: - изречение първо за думите „... на сайта на Банката." и изречение трето относно думите „ от публикуването на сайта на Банката." и четвърто изречение изцяло. Сочи се, че текстовете предвиждат ответникът да го обвърже със свои нови общи условия, като въвежда фикция за уведомяване и създава в тежест на ищеца задължение да следи интернет - страницата на ответника достатъчно често за евентуални негови общи условия, което намира, че е в противоречие с естеството на договорната отговорност като доброволно съглашение на две страни и с разпоредбите на чл. 147б от Закон за защита на потребителите. Намира, че оспорените текстове са нищожни на основание чл. 26 от ЗЗД, чл. 146 от ЗЗП и на чл. 20, 21 и 22 от ЗПК, тъй като противоречат на чл. 8 и чл. 16 от ЗЗД, на чл.143 от ЗЗП и на чл. 10 и чл. 11, ал.1 от ЗПК, поради което се моли за уважаване на иска.

В съдебно заседание ищецът лично поддържа предявените иски и моли за уважаването им. Настоява се, че клаузите от ОУ са неравноправни. Претендира разноси и релевира възражение за прекомерност на претендираното от ответната страна адвокатско възнаграждение.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил писмен отговор на исковата молба от ответника "*" АД, с който оспорва иска. Счита същият за недопустим, евентуално неоснователен. Твърди, че ищецът няма правен интерес да води същия, тъй като действителността на оспорените клаузи следвало да се преценява в рамките на по-рано заведеното дело №15960/2022 г. по предявен иск по чл. 55 ЗЗД без да е необходимо да се води самостоятелен иск с оглед процесуална икономия и правата му могат да бъдат защитени в по-голяма степен. Намира, че оспорените клаузи са действителни и валидно обвързват страните. Подчертава се, че между страните са сключени два договора, че на ищеца е предоставена конкретна банкова карта и че е усвоен кредитния лимит по нея. Сочи се, че съгласно чл. 1 от договора, ищецът подписвайки договора е декларирал, че се съгласява с общите условия, че е запознат със същите и ги приема, поради което били изпълнени изискванията на чл. 147а, ал.2 от ЗЗП. Подчертава се, че ищецът е декларирал, че се е запознал и приема целия обем от договорна и предговорна информация и ОУ, които са неразделна част от тях. Намира за неоснователни твърденията за наличие на неравноправни клаузи в договорите, излагайки съображения в тази насока. Счита, че с посочените клаузи не се накърняват права на потребителя, че същите не са неясни, неразбираеми и са индивидуално договорени, за което ищецът е изразил съгласие, като са сключени в писмена форма и не противоречат на закона. Моли за прекратяване на производството, евентуално за отхвърляне на иска и присъждане на разноси.

В съдебно заседание ответникът не изпраща представител. Депозирана е писмена молба, с която исковете се оспорват и се моли за отхвърлянето им.

Съдът прецени събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност, прие от фактическа и правна страна следното:

Предмет на делото е установителен иск с правно основание чл. 124, ал. 1 от ГПК вр. чл. 26, ал. 1 ЗЗД с предмет за нищожност на клаузи, съдържащи се в ОУ към договора за потребителски кредит, поради противоречие със закона - чл. 8 и чл. 16 от ЗЗД, на чл.143 от ЗЗП и на чл. 10 и чл. 11, ал.1 от ЗПК.

Не е спорно между страните, както е прието и с окончателния доклад по делото, че е сключен между страните Договор за кредитна карта № * от 22.08.2016 г. и договор за кредита карта * от 22.08.2016 г., сключени при Общи условия.

В случая с оглед разпределението на доказателствената тежест в процеса в тежест на ответника е да установи, че ищецът е запознат и се е съгласил с процесните клаузи и същите съответстват на изискванията на закона по форма и съдържание – ясни и разбираеми за потребителя, както и че ищецът е запознат и се е съгласил с общите условия към договорите.

От анализа на ангажираните по делото доказателства не се установява ищецът да се е съгласил с така представените по делото общи условия. Фактът, че е положил подпис в договора и е посочено, че неразделна част от него са ОУ не означава, че същият е запознат с тяхното съдържание и се е съгласил с тях.

С доклада по делото е указано на ответника, на основание чл. 146, ал. 2 ГПК, че не сочи доказателства че ищецът е запознат и се е съгласил с общите условия към договорите, като до приключване на съдебното дирене не са ангажирани доказателства в тази насока. В гражданския процес недоказаният факт е неосъществен факт, поради което ответникът не може да се ползва с благоприятни последици.

Отделно от горното, съдът намира, че така атакуваните клаузи от ОУ не отговарят на изискванията за добросъвестност, не са индивидуално договорени, внасят значително неравновесие между страните в договорното отношение и са неравноправни.

Видно от представените по делото ОУ, които не носят подпис на ищеца, в точка 1.9 от раздел IV е предвидено, че : „банката едностранно и автоматично по нейна преценка преиздава Картата със същият номер, нов срок на валидност и нов ПИН при изтичане на валидността ѝ, като същата може да се получи от Оправомощения държател след 10-то число на месеца, в който изтича валидността на старата карта. В случай отказ от преиздаване, оправомощения държател следва да уведоми Банката писмено, в свободен текст, минимум два месеца преди изтичането на валидността на Картата.“

Съдът намира, че така посочената клауза не отговаря на изискванията за добросъвестно водене на преговори и сключване на договор. Автоматичното пораждаване на задължение за нов срок при неизвестно условия не отговаря на

критериите, залегнали в чл. 146 ГПК- не е предвидено уведомяване на потребителя за промяна в съществен реквизит на договора, а именно неговият срок, поради което клаузата е нищожна.

Видно от клаузата на точка 1.2.6 от раздел V, изречение второ за думите „... дължимите такси, комисионни и лихви." И изречение трето относно думите „... всичките си задължения към Банката...". Съдът намира, че предвидените за дължими такси и комисионни действително не е ясно от къде произтичат – от договор между страните, общи условия или от тарифата на банката. Отделно от това, поставянето на допълнителни условия за прекратяване на договора, а именно тяхното заплащане е отговоря на изискванията на закона – т.е. липсата на плащане би довела до облигационна обвързаност, която не е желана от страните, което е недопустимо. Неизпълнението по договора може да има други последици, но не и принудително поддържане на облигационното правоотношение.

Съдът намира и оспорените клаузи на точка 1 от раздел VIII на страница 19 от документа със следното съдържание: „За промени в настоящите Общи условия Банката следва да уведоми оправомощения държател в срок не по-малко от два месеца преди датата, на която промените влизат в сила, чрез съобщения във филиалите на * АД, както и чрез публикуването им на интернет страницата на Банката. Предвижданите промени Оправомощеният държател може да получи при поискване на хартиен носител на гишетата на Банката“, както и точка 2 от раздел VIII на страница 19 от документа със следното съдържание: „Банката уведомява Оправомощения държател за всяко изменение в Общите условия по сключения договор на сайта на Банката. Когато не е съгласен с измененията в Общите условия, Оправомощеният държател може да откаже от договора, без да посочва причина и без да дължи обезщетение или неустойка, или да продължи да го изпълнява при действащите преди изменението Общи условия. Оправомощеният държател упражнява правото си по предходното

изречение, като изпраща до Банката писмено уведомление в едномесечен срок от публикуването на сайта на Банката. Измененията в Общите условия обвързват Оправомощеният държател по договора, когато Оправомощеният държател е уведомен за тях при условията на изречение 2 и

не е упражнил правото си по изречения 3 и 4 от тази точка“, за неравноравни в частта, в която е предвидено, че уведомяването се извършва на сайта на банката и че действието започва от публикуване на сайта на банката. Същите не предвиждат възможност за индивидуално договаряне между страните, не е ясно кога и как биха настъпили тези промени, при какви условия, поради какви причини, и вменяват задължение за непрекъснато проследяване на промените от една от страните по сделката без другата да бъде надлежно уведомявана. Поставянето на такива условия не отговаря на изискванията за добросъвестност, поради което формулиране на такива клаузи, води до тяхната нищожност.

По изложените съображения разглежданите клаузи от ОУ са нищожни

по смисъла на чл. 26, ал. 1 ЗЗД и исковете следва да бъдат уважени.

С оглед изхода на делото на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК разносните по делото следва да се възложат в тежест на ответника за заплатена държавна такса от 85лв. съобразно представения списък по чл. 80 ГПК и представените доказателства.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖНИ по иска на С. Г. С., ЕГН ***, с** постоянен адрес гр. *, срещу „*“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. *, р-н *, ул. „*, клаузите на **точка 1.9 от раздел IV** /„банката едностранно и автоматично по нейна преценка преиздава Картата със същият номер, нов срок на валидност и нов ПИН при изтичане на валидността ѝ, като същата може да се получи от Оправомощения държател след 10-то число на месеца, в който изтича валидността на старата карта. В случай отказ от преиздаване, оправомощения държател следва да уведоми Банката писмено, в свободен текст, минимум два месеца преди изтичането на валидността на Картата/, **точка 1.2.6 от раздел V** изречение второ за думите „... дължимите такси, комисионни и лихви“ и изречение трето относно думите „... всичките си задължения към Банката...“ , **точка 1 от раздел VIII** /„За промени в настоящите Общи условия Банката следва да уведоми оправомощения държател в срок не по-малко от два месеца преди датата, на която промените влизат в сила, чрез съобщения във филиалите на * АД, както и чрез публикуването им на интернет страницата на Банката. Предвижданите промени Оправомощеният държател може да получи при поискване на хартиен носител на гишетата на Банката“/, **и точка 2 от раздел VIII** /„Банката уведомява Оправомощения държател за всяко изменение в Общите условия по сключения договор на сайта на Банката. Когато не е съгласен с измененията в Общите условия, Оправомощеният държател може да откаже от договора, без да посочва причина и без да дължи обезщетение или неустойка, или да продължи да го изпълнява при действащите преди изменението Общи условия. Оправомощеният държател упражнява правото си по предходното изречение, като изпраща до Банката писмено уведомление в едномесечен срок от публикуването на сайта на Банката. Измененията в Общите условия обвързват Оправомощеният държател по договора, когато Оправомощеният държател е уведомен за тях при условията на изречение 2 и не е упражнил правото си по изречения 3 и 4 от тази точка“, **в частта, в която е предвидено, че уведомяването се извършва на сайта на банката и от публикуване на сайта на банката**// от „Общи условия за банкови карти за физически лица и за предоставяне на платежни услуги чрез използване на банкови карти като електронни платежни инструменти“ на „*“ АД, **на основание чл. 124, ал. 1, предл. II ГПК, вр. чл. 26, ал. 1 ЗЗД.**

ОСЪЖДА „*“ АД, ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. *, р-

н *, ул. „*,**да заплати** на С. Г. С., ЕГН *****, с постоянен адрес гр. *, разноси по делото за държавна такса в размер на 85 лева /осемдесет и пет лева/, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Варненския окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните на основание чл. 7, ал. 2 от ГПК.

Съдия при Районен съд – Варна: _____